

Når kloden sætter sig i

Forholdet mellem mennesket og vores omgivelser undersøges i ny udstilling om krop, klimaforandringer, tid og traumer

Af Victor Boy Lindholm

På Kongens Nytorv i København ligger den gamle og mondæne bygning Charlottenborg Slot. Palæet, der blev anlagt fra 1672-77 af prins og statholder i Norge Ulrik Frederik Gyldenløve, huser ikke længere adelige, men både Kunsthal Charlottenborg, Det Kongelige Danske Kunstakademi og Danmarks Kunstbibliotek. Det er således et slags knudepunkt for al dansk billedkunst i dag.

Men de kommende måneder er det forskning – og udstillingsinstitutionen Medicinsk Museion, der har indtaget de traditionsrige gemakker med den tværfaglige udstilling "Verden er i dig".

Kurator og forsker i humanistisk medicin Adam Bencard har været med til at sammensætte udstillingen, der undersøger forholdet mellem vores krop og verden:

"Grundlæggende handler 'Verden er i dig' om, at vi har brugt de sidste 50 år på at forstå, hvad vi gør ved verden, og hvordan vi forandrer alt det, der er rundt om os. Vi har endda fået et ord for det: det antropocæne. Den her udstilling vender det om og spørger, hvad verden gør ved os?"

Uoverskuelige perspektiver

"Verden er i dig" er inddelt i fire temaer: tiden, rummet, mikrober og generationer, hvor man tages gennem forskellige kunstværker, historiske genstande og videnskabelige fænomener, der alle forsøger at etablere en fælles kulturel samtale om, at mennesket er en del af sin omverden. Det lyder enkelt, men perspektiverne er grundlæggende uoverskuelige, fortæller Adam Bencard:

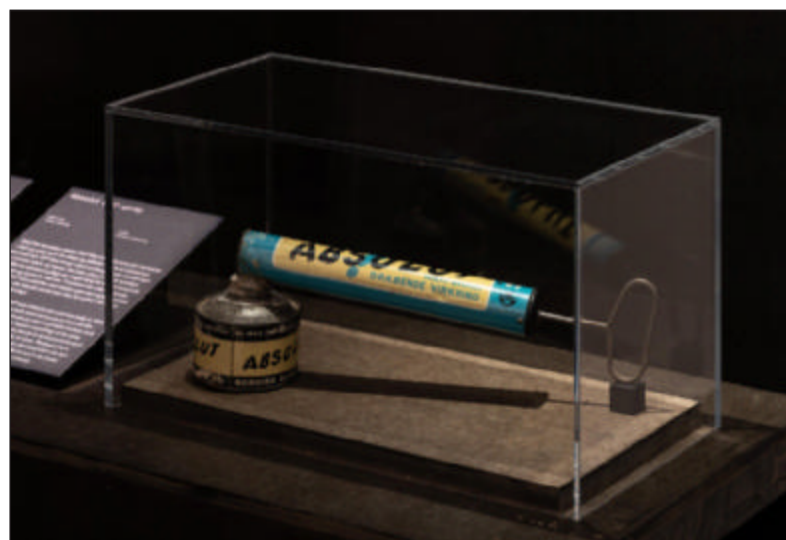
"Den naturvidenskabelige forskning opdager gradvist i de her år, at vores kroppe er markant mere porøse og sammenfiltrede med omgivelserne, end vi tidligere har troet. Man kan se den her udstilling som en slags kulturhistorisk reaktion på, at man fra slutningen af 1800-tallet og gennem 1900-tallet skaber en afstand mellem krop-

Luke Jerrams installationsværk "Gaia" fra 2018, kan bl.a. opleves på udstillingen "Verden er i dig". PR-foto

Vores krop følger faktisk naturens døgnrytme. "Self Portrait as Time" af Marcus Coates, 2016. Pr-foto

Kunst blandes med artefakter fra Medicinsk Museion, bl.a. insektgift fra 1950'erne

Nu kommer forskningen og siger, at godt nok påvirker vi verden, men verden påvirker i lige så høj grad os

” Adam Bencard, forsker og kurator

pen og verden. Mennesket bliver på en måde hevet ud af sin kontekst. Men nu kommer forskningen og siger, at godt nok påvirker vi verden, men verden påvirker i lige så høj grad os,” understreger Adam Bencard.

Kroppen kender klokken

Et eksempel er temaet "tid". Tiden er abstrakt og konkret på én og samme gang. Den er dit armbåndsur, men den er også uendelig og uden begrænsninger. I det forskningsfelt, der hedder kronobiologi, har man fundet ud af, at vores celler ved, hvad klokken er. Der er en del af vores krop, der evolutionært er tilpasset den cyklus, som vi er i: at det bliver nat, og at dagen igen gryr.

Vores celler gør simpelthen noget andet om morgenen, end de gør om aftenen.

Adam Bencard uddyber foran et banner udlånt af Arbejdermuseet med sloganet "8 timers arbejde, 8 timers frihed, 8 timers hvile":

"Evolutionært hænger det sådan sammen for os, at de første organismer regulerede deres stofskifte efter, hvornår der var lys. Sådan fungerer vores kroppe stadig milliarder af år senere. Tiden er i os. Problemet er, at vi tror, at vi er løsrevet fra den cyklus. Vi arbejder hele tiden, vi spiser hele tiden, og vi tilsidesætter vores søvn. Vi ved endnu ikke helt, hvad det betyder for os, men vi ved, at det påvirker os, at vi bryder med

vores gener

den rytme, der er indlejret i vores genetik.”

Et relevant spørgsmål, når en naturvidenskabelig og historisk forsknings – og udstillingsinstitution indtager et kunstmuseum, er ganske simpelt: Hvorfor? Adam Bencard sætter sig ned og overvejer det et øjeblik, inden han svarer:

“Vi har brug for at etablere en fælles samtale. Løsningen på alle de problemer, som vi oplever i dag, lader sig ikke begrænse, og løsningen kommer heller ikke til at komme ét sted fra. Løsningerne kommer ved, at vi begynder at arbejde bredt på tværs. Det kræver, at vi er generøse med vores viden, at vi ikke bruger den som et redskab til at banke andre oven i hovedet, og at man fastholder en form for åbenhed i det, man gerne vil sige. Folk skal have deres egen vej ind i udstillingen, så de kan stille deres egne spørgsmål. Det er dem, der er vigtige. Ikke vores svar.”

Traumer går i arv

Fra temaet omkring tid bevæger vi os til et mere foruroligende rum, hvor man mødes af temaet “generationer”. Her kan man se en række historiske fotografier fra den hollandske sultevinter i 1944-45, hvor halvdelen af Holland blev afskåret fra fødevarerleverancer af tyske soldater. Det medførte en massiv hungersnød, og over 20.000 mennesker døde. Men det var kun en del af den hollandske befolkning, der led, og derfor har det været muligt at lave forskning på en ellers homogen befolkning, hvor én gruppe sultede, og én gruppe ikke sultede:

“Det er jo tragisk, men en række forskere har fulgt børnene af de kvinder, der blev gravide under sultevinteren, og man kan simpelthen måle det traume hen over generationer i generne. Der var en klar overvægt af stofskiftesygdomme og forskellige psykiske lidelser flere generationer efter, at mødre havde sultet. Man kan sige, at hungersnøden satte sig rundt om generne, og at intense påvirkninger bliver nedarvet hen over generationer. Når man begynder at tænke på det, så kan man næsten ikke stoppe igen: Hvad arver vi så ikke?” spørger Bencard.

Det, at man arver sine bedsteforældres hungersnød, kalder Adam Ben-

card for en slags molekylær virkelighed. Det er arv som synlig materialitet og kan hjælpe med at konkretisere en samtale om, hvad traumer og brud betyder for os som fællesskab. Det er ikke abstrakt, det er lige dér, og man kan måle det.

Når man går gennem en udstilling som “Verden er i dig”, kan man få en følelse af, at man savner at vide mindre. Den viden, som præsenteres på udstil-

lingen, og de værker som er skabt, gør ikke verden mere gennemskuelig eller mindre kompleks. Tværtimod. At vi evolutionært ikke er skabt til at leve på den måde, som vi gør, at ens bedsteforældres livsvilkår sætter sig i vores gener, er ikke ligefrem overskuelige størrelser.

Det forstår Adam Bencard godt. På vej mod udgangen understreger han:

“Udstillingen er jo ikke politisk i sit

øverste lag. Det øverste lag er kroppen. Men kroppen er jo politisk, fordi den har at gøre med forældreskab, hygiejne, klimaet, mad, rumrejser. Jeg kunne blive ved. Jeg forstår godt, at folk ikke kan overskue det, men ved at bevæge os gennem kroppen og ud i verden håber vi at berøre den fællesskabsdiskussion på en anden måde end før. Det er nu, vi skal forstå, at vi er en del af det hele.”

COSMOPOLITAN LIVING INTERSTUDIO HOME

KVALITET TIL BOLIGEN

Bliv inspireret af internationalt design hos INTERSTUDIO i indre København.

Tag elevatoren direkte op til showroomet fra Antonigade 4, eller gå igennem det skønne Galleri K med restauranter. Her kan du både komme ind fra Pilestræde og Kristen Bernikows Gade stueetagen. Gå op ad den store trappe i atrium til 1. sal, så finder du INTERSTUDIO lige oven over restaurant The Market.

Æstetik og praktik går hånd i hånd når vi rådgiver om garderobeløsninger. Få den ultimative glæde i hverdagen med en garderobe tiltænkt dig. Løsninger til alle hjemmets rum, og i flere prisklasser.

Populært som aldrig før – USM Modular Furniture. Det schweiziske design imødekommer tidens behov med fleksibel, dekorativ og kvalitetsbevidst opbevaring til hjemmekontoret. Vores behov for integration mellem arbejde- og privatsfæren er i fokus. USM Modular Furniture kan tegnes i alle mulige givne funktioner. Få kompetent rådgivning samt tegnet dit møbel hos Interstudio.

INTERSTUDIO Home

Agent og forhandler af
Giorgetti, Herman Miller, Lago Design,
MDF Italia, Molteni&C & USM

Showroom København

Galleri K – Antonigade 4, 1. sal – tel. 3526 3100
Mandag 8:30-16:00, tirsdag-fredag 10:00-17:30, lørdag 10:00-16:00, søn- & helligdage lukket

Lago Design har udvidet deres serie af skænke, således der nu er flere attraktive kombinationsmuligheder. Her vist med Onice polished XGlass fronter, Juta lacquer & bronze smoked glass struktur samt Peltro steel legs.

Giorgetti,
Janet loungestol

Giorgetti,
Kendama pendler

Lago Design,
Air XGlass Table
m/Onice Matt
XGlass top & extra
clear glass legs.

Giorgetti,
Rift spejl

Molteni&C,
Corba rug

Meet Herman Miller's Aeron & Sayl Chairs. More sustainable than ever.

Nu re-designet således at der i produktionen af både stol og emballage er inkorporeret Ocean Bound Plastic. Opdateringerne er en del af Herman Miller's medlemskab af NextWave Plastics, og virksomhedens løbende engagement i bæredygtighed. Herman Miller's langsigtede mål er inden 2030 at øge genanvendt indhold til mindst 50 procent, herunder brug af Ocean Bound Plastic på tværs af alt materiale. Oplev de mange Herman Miller Aeron & Sayl Chairs hos Interstudio.

“VERDEN ER I DIG”

“VERDEN ER I DIG” er produceret af Medicinsk Museion i samarbejde med Kunsthall Charlottenborg.

DEN er kurateret af Adam Bencard, Malthe Kouassi Bjerregaard, Kristin Diana Hussey og Jacob Lillemose.

UDSTILLINGEN kan ses til den 16. januar på Kunsthall Charlottenborg.